

ढुरऱनढुऱऱऱकऱ

वेळ : ऱक तऱस

सऱढऱन्य ऱध्ययन व ढुद्धऱढऱढन ङऱङणी

सूङनऱ

1) सदर ढुरऱनढुऱऱऱकेत १०० ऱनऱवऱर्य ढुरऱन ऱऱहेत. उढेदवऱरऱंनी ढुरऱनऱंङी उतुतरे लऱहऱण्यऱस सुरुवऱत करण्यऱढुऱर्वी यऱ ढुरऱनढुऱऱऱकेत सर्व ढुरऱन ऱऱहेत कऱवऱ नऱहीत यऱङी खऱत्री करून ङवऱवी. ऱसऱ तसेङ ऱन्य कऱही दऱष ऱऱढळल्यऱस ही ढुरऱनढुऱऱऱकऱ सढवेक्षकऱंकडून लगेङ ढदलून ङवऱवी.

2) ऱढलऱ ढरीक्षऱ-कुरढऱंक ह्यऱ ङीकोनऱत न वऱसरतऱ ढीलढेनने लऱहऱवऱ.

ढरीक्षऱ-कुरढऱंक	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	↑						↑
	केंद्रऱङी						शेवटङऱ
	संकेतऱक्षरे						ऱंक

- 3) वर ङऱढलेलऱ ढुरऱनढुऱऱऱकऱ कुरढऱंक तुढङ्यऱ उतुतरढुरऱऱकेवर वऱशऱष्ट ङऱगी उतुतरढुरऱऱकेवरील सूङनेढुरऱढे न वऱसरतऱ नढूद करऱवऱ.
- 4) (ऱ) यऱ ढुरऱनढुऱऱऱकेतील ढुरऱत्येक ढुरऱनऱलऱ 4 ढुरऱर्यऱी उतुतरे सुङवऱली ऱसून त्यऱनऱ 1, 2, 3 ऱऱणऱ 4 ऱसे कुरढऱंक दऱलेले ऱऱहेत. त्यऱ ङऱर उतुतरऱढेकी सर्वऱत यऱग्य उतुतरऱऱङऱ कुरढऱंक उतुतरढुरऱऱकेवरील सूङनेढुरऱढे तुढङ्यऱ उतुतरढुरऱऱकेवर नढूद करऱवऱ. ऱशऱ ढुरऱकरे उतुतरढुरऱऱकेवर उतुतरकुरढऱंक नढूद करतऱनऱ तऱ संढीढऱत ढुरऱनकुरढऱऱंकऱसढऱर ङऱर्यऱंकऱत करून दऱशऱवलऱ ङऱईल यऱङी कऱळङी ङवऱवी, ह्यऱकरऱतऱ ढकत कऱळयऱ शऱईङे ढीलढेन वऱढरऱवे, ढेनऱसऱल वऱ शऱईङे ढेन वऱढरू नये.
- (ढ) ऱऱढेगऱने ङ्यऱ वऱषयऱसऱठी ढरऱठी ढरऱढेढर इंगुरङी ढऱध्यढ वऱहऱत केलेले ऱऱहे, त्यऱ वऱषयऱऱङऱ ढुरऱत्येक ढुरऱन ढरऱठी ढरऱढेढर इंगुरङी ढऱषेत देखील ङऱढण्यऱत ऱलऱ ऱऱहे. त्यऱढधील इंगुरङीतील कऱवऱ ढरऱठीतील ढुरऱनऱढ्ये ढुरऱढणदऱषऱंढुळे ऱथवऱ ऱन्य कऱरणऱंढुळे वऱसंगती नऱरऱण ङऱल्यऱङी शंकऱ ऱल्यऱस, उढेदवऱरऱने संढीढऱत ढुरऱन ढुरऱर्यऱी ढऱषेतील ढुरऱनऱशी तऱडून ढहऱवऱ.
- 5) सर्व ढुरऱनऱंनऱ सढऱन गुण ऱऱहेत. यऱसुतव सर्व ढुरऱनऱंङी उतुतरे ङवऱवीत. ङऱईढुळे ङुकऱ ङेणऱर नऱहीत यऱङी दक्षतऱ ङेऊनङ शक्य तऱतक्यऱ वेगऱने ढुरऱन सऱडवऱवेत. कुरढऱने ढुरऱन सऱडवऱणे शुरेयसुकर ऱऱहे ढण **ऱखऱदऱ ढुरऱन कठीण वऱटल्यऱस त्यऱवर वेळ न ङऱलवऱतऱ ढुढील ढुरऱनऱकडे वळऱवे.** ऱशऱ ढुरऱकरे शेवटङ्यऱ ढुरऱनऱढुर्यंत ढऱहेङल्यऱनंतर वेळ शऱलुतक रऱहऱल्यऱस कठीण ढुणून वगळलेल्यऱ ढुरऱनऱंकडे ढरतणे सऱईसुकर ठरेल.
- 6) उतुतरढुरऱऱकेत ऱकदऱ नढूद केलेले उतुतर खऱडतऱ येणऱर नऱही. नढूद केलेले उतुतर खऱडून नव्यऱने उतुतर दऱल्यऱस ते तढऱसले ङऱणऱर नऱही.
- 7) ढुरऱसुत ढरीक्षेङ्यऱ उतुतरढुरऱऱकऱंङे ढूल्यऱंकन करतऱनऱ उढेदवऱरऱङ्यऱ उतुतरढुरऱऱकेतील यऱग्य उतुतरऱंनऱङ गुण दऱले ङऱतील. त्यऱ ढुरऱढत गुणऱंतून त्यऱंनी उतुतरढुरऱऱकेत ङुकीङी उतुतरे नढूद केल्यऱढदल गुण वङऱ केले ङऱणऱर नऱहीत.
- 8) ----- → (कुरढयऱ ढऱन उलटवऱ)

तऱकीद

ह्यऱ ढुरऱनढुरऱऱकेसऱठी ऱऱढेगऱने वऱहऱत केलेली वेळ संढेढुर्यंत ही ढुरऱनढुऱऱऱकऱ ऱऱढेगऱङी ढऱलढतुतऱ ऱसून ती ढरीक्षऱकक्षऱत उढेदवऱरऱलऱ ढरीक्षेसऱठी वऱढरण्यऱस देण्यऱत येत ऱऱहे. ही वेळ संढेढुर्यंत सदर ढुरऱनढुऱऱऱकेङी ढुरऱत/ढुरऱती, कऱवऱ सदर ढुरऱनढुऱऱऱकेतील कऱही ऱऱशय कऱणत्यऱही सुवरूढऱत ढुरऱत्यक्ष वऱ ऱढुरऱत्यक्षढणे कऱणत्यऱही व्यक्तऱस ढुरऱवऱणे, तसेङ ढुरऱसऱद्ध करणे हऱ गुनहऱ ऱसून ऱशी कुरती करणऱन्यऱ व्यक्तऱवर शऱसनऱने ङऱरी केलेल्यऱ “ढरीक्षऱंढ्ये ङेणऱन्यऱ गैरढुरऱकरऱंनऱ ढुरऱतऱढंध करण्यऱढऱढतङऱ ऱधऱनऱयढ-82” यऱतील तरतुदीनुसऱर तसेङ ढुरऱलऱत कऱयऱङ्यऱ तरतुदीनुसऱर कऱरवऱई करण्यऱत येईल व दऱषी व्यक्तऱ कढऱल ऱकऱ वऱरषऱङ्यऱ कऱरऱवऱसऱङ्यऱ ऱऱणऱ /कऱवऱ रुढये ऱक हङऱर रकढेङ्यऱ दंडऱङ्यऱ शऱक्षेस ढऱत्र ङेईल.

तसेङ ह्यऱ ढुरऱनढुरऱऱकेसऱठी वऱहऱत केलेली वेळ संढण्यऱऱथी ही ढुरऱनढुऱऱऱकऱ ऱनधऱकुरतढणे ढऱळगणे हऱ सुद्धऱ गुनहऱ ऱसून तसे करणऱरी व्यक्तऱ ऱऱढेगऱङ्यऱ कढरङऱरीवृंदऱढेकी, तसेङ ढरीक्षेङ्यऱ ढुर्यवेक्षकीयवृंदऱढेकी ऱसली तरीही ऱशऱ व्यक्तऱवऱरूद्ध उक्त ऱधऱनऱयढऱनुसऱर कऱरवऱई करण्यऱत येईल व दऱषी व्यक्तऱ शऱक्षेस ढऱत्र ङेईल.

□

1-3-001

BYT

- 8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जे केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एका वर्षाच्या कारावासाच्या आणि / किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- 9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपली उत्तरपत्रिका समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राम मोहन रॉय	(4) गोपाळ कृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “ (3) राजा राम मोहन रॉय ” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर क्रमांक “[3]” हा कंस पूर्णपणे छायंकित करुन दाखविणे आवश्यक आहे.

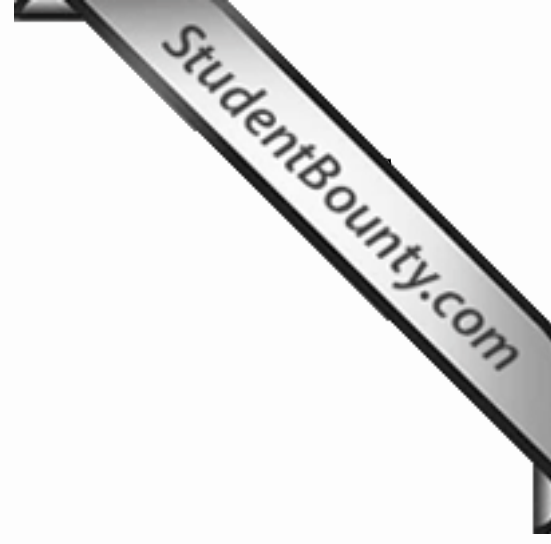
प्रश्न क्र. 201. [1] [2] ■ [4]

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्र्यरीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित कंस पूर्णपणे छायंकित करुन दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे. पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे पृष्ठ उलटू नये

कच्च्या कामासाठी जागा
Space For Rough Work

BYT

सामान्य अध्ययन व बुद्धिमापन चाचणी
GENERAL STUDIES AND INTELLIGENCE TEST

1. खालीलपैकी कोणत्या देशाने नुकतेच आपल्या चलनाचे पुनर्मुल्यांकन केले ?
(1) भारत	(2) श्रीलंका
(3) पाकिस्तान	(4) चीन

Which of the following countries revalued its currency recently ?

(1) India	(2) Sri Lanka
(3) Pakistan	(4) China

2. श्री सुशीलकुमार शिंदे यांची राज्यपाल म्हणून नियुक्ती कोणत्या राज्यात झाली ?
(1) गुजरात	(2) कर्नाटक
(3) आंध्र प्रदेश	(4) मध्य प्रदेश

Name the State where Mr. Sushilkumar Shinde has been appointed as Governor.

(1) Gujarat	(2) Karnataka
(3) Andhra Pradesh	(4) Madhya Pradesh

3. वर्ष २००४ चे शांततेसाठीचे नोबेल पारितोषिक ----- यांना देण्यात आले.
(1) वानगारी मथाई	(2) जॉन मथाई
(3) शिरीन इबादी	(4) जिमी कार्टर

The Nobel Peace Prize for the year 2004 was awarded to _____.

(1) Wangari Maathai	(2) John Maathai
(3) Shirin Ebadi	(4) Jimmy Carter

4. जून २००५ मध्ये भारतीय शास्त्रज्ञ मोदादुगु व्ही. गुप्ता यांना ----- या पारितोषिकाने सन्मानित करण्यात आले.
(1) जागतिक आरोग्य पारितोषिक २००४	(2) जागतिक कृषी पारितोषिक २००३
(3) जागतिक शांतता पारितोषिक २००५	(4) जागतिक अन्न पारितोषिक २००५

Indian Scientist Modadugu V. Gupta was awarded with _____ in June 2005.

(1) World Health Prize 2004	(2) World Agricultural Prize 2003
(3) World Peace Prize 2005	(4) World Food Prize 2005

5. २००४ मधील महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीमध्ये ----- मतदारसंघात सर्वाधिक उमेदवार होते.

(1) शिरडी	(2) परेल
(3) चिमूर	(4) साक्री

_____ Constituency had the maximum number of contestants in 2004 Maharashtra Legislative Assembly Elections.

(1) Shirdi	(2) Parel
(3) Chimur	(4) Sakri

6. प्रकाश कारत ----- या पक्षाचे सरचिटणीस आहेत.

(1) मा.क.प.	(2) भा.क.प.
(3) भा.ज.पा.	(4) समता

Prakash Karat is the Secretary of the _____.

(1) C.P.I. (M)	(2) C.P.I.
(3) B.J.P.	(4) Samata

7. राजस्थान या राज्याच्या मुख्यमंत्री ----- आहेत.

(1) शीला दिक्षित
(2) मुलायम सिंग यादव
(3) विलासराव देशमुख
(4) वसुंधरा राजे सिंधिया

The Chief Minister of the State of Rajasthan is _____.

(1) Sheela Dixit
(2) Mulayamsingh Yadav
(3) Vilasrao Deshmukh
(4) Vasundhara Raje Scindia

8. यमुना नदी गंगेला कुठे मिळते ?

(1) हरीद्वार	(2) अलाहाबाद
(3) आग्रा	(4) मेरठ

Where does the Yamuna river join the Ganga ?

(1) Haridwar	(2) Allahabad
(3) Agra	(4) Meerut

BYT

9. कोणत्या उद्योगधंद्यासाठी दुर्गापूर प्रसिद्ध आहे ?

(1) सिमेंट	(2) लोखंड व पोलाद
(3) कांच	(4) साखर

Durgapur is famous for which industry ?

(1) Cement	(2) Iron and Steel
(3) Glass	(4) Sugar

10. खालीलपैकी कोणत्या घटकाने व्यापार व कारखानदारीत क्रांती घडवून आणली ?

(1) लोकसंख्या	(2) वाहतूक
(3) ऊर्जा पुरवठा	(4) हवामान

Which of the following factors has revolutionised the trade industry ?

(1) Population	(2) Transportation
(3) Power Supply	(4) Climate

11. सार्वजनिक क्षेत्रातील अवजड विद्युत साधने निर्माण करणारा "BHEL" हा कारखाना खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी आहे ?

(1) चेन्नई	(2) भोपाळ
(3) भुवनेश्वर	(4) हैद्राबाद

"BHEL", a public sector industry manufacturing heavy electrical equipments is located at

(1) Chennai	(2) Bhopal
(3) Bhubaneshwar	(4) Hyderabad

12. खालीलपैकी कोणते विधान स्वातंत्र्य पूर्व काळातील भारतातील कारखानदारीचे अचूक वर्णन करते ?

- (1) आयात अवलंबित व ग्राहक उपयोगी वस्तूंची मर्यादित.
- (2) आयात अनवलंबित, सरकारी सहभाग व भांडवली उत्पादनाशी निगडीत.
- (3) आयात अवलंबित, खाजगी उद्योगांचा सहभाग व ग्राहक उपयोगी वस्तूंची मर्यादित.
- (4) आयात अनवलंबित, खाजगी उद्योगांचा सहभाग व भांडवली उत्पादनाशी मर्यादित.

Which of the following statement represents the correct pre-independence industrial scene of India ?

- (1) Import dependent, limited to consumer goods.
- (2) Import independent, Government involvement, limited to capital goods.
- (3) Import dependent, involvement of private sector and limited to consumer goods.
- (4) Import independent, involvement of private sector and limited to capital goods.

13. 'सतिबंदी' कायदा कुठल्या वर्षी करण्यात आला ?

- (1) १८१८ (2) १८२९
 (3) १८३७ (4) १८५६

The Act prohibiting "Sati" was passed in the year

- (1) 1818 (2) 1829
 (3) 1837 (4) 1856

14. लघु उद्योगाचे वैशिष्ट्य ----- हे आहे.

- (1) लघु क्षेत्र, मर्यादीत बाजारपेठ, छोटे संयंत्र
 (2) छोटे संयंत्र, तुलनेने कमी कच्चा माल
 (3) छोट्या वस्तूंचे उत्पादन, मर्यादीत बाजारपेठ
 (4) कमी भांडवल, कमी कामगार, कमी कच्चा माल

Small Scale Industries _____.

- (1) deal with small area, small market, small machines.
 (2) deal with small machines, small bulk of raw materials.
 (3) deal with production of small items, small market.
 (4) deal with small capital, few labourers, small bulk of raw materials.

15. गो. स. पारखे पारितोषिक कोणत्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या व्यक्तीस दिले जाते ?

- (1) उद्योग (2) शेती
 (3) संगीत (4) सामाजिक कार्य

G.S. Parkhe Prize is awarded to the person working in the field of

- (1) industry (2) agriculture
 (3) music (4) social work

16. लघुउद्योगांत रेशीम उत्पादनासाठी ----- हे लागते.

- (1) कमी पाणी व कमी श्रम (2) जादा पाणी व कमी श्रम
 (3) जादा पाणी व जादा श्रम (4) कमी पाणी व जादा श्रम

In small scale industries, a silk manufacturing unit requires

- (1) a little amount of water and a little effort.
 (2) a large amount of water and a little effort.
 (3) a large amount of water and a large effort.
 (4) a little amount of water and a large effort.

BYT

17. खालीलपैकी कोणती एक संस्था अधिकोष (बँक) आहे ?

- (1) औद्योगिक सहकारी संस्था
- (2) राज्य वित्त महामंडळ
- (3) आंतरराष्ट्रीय विकास संघटना
- (4) भारतीय औद्योगिक विकास अधिकोष

Which of the following institutions is known as a bank ?

- (1) Industrial Co-operative Institution
- (2) State Finance Corporation
- (3) International Development Organisation
- (4) Industrial Development Bank of India

18. खालीलपैकी अॅल्युमीनियम च्या उत्पादनासाठी कोणता घटक वापरला जातो ?

(1) अभ्रक	(2) बॉक्साईट
(3) युरेनियम	(4) चुनखडी

Which of the following is used for the extraction of Aluminium ?

(1) Mica	(2) Bauxite
(3) Uranium	(4) Lime stone

19. ज्या ध्वनिची कंपन संख्या (वारंवारीता) ----- आहे असाच ध्वनि आपण ऐकू शकतो.

(1) ० ते २० हर्ट्झ	(2) २० हर्ट्झ ते २०० हर्ट्झ
(3) २० हर्ट्झ ते २०,००० हर्ट्झ	(4) २० हर्ट्झ ते २००० हर्ट्झ

We can hear the sound of frequency between the range of _____.

(1) 0 to 20 Hz	(2) 20 Hz to 200 Hz
(3) 20 Hz to 20,000 Hz	(4) 20 Hz to 2,000 Hz

20. "रॉयल जेली" हा पदार्थ कोणता कीटक तयार करतो ?

(1) मधमाशी	(2) घरमाशी
(3) भुंगा	(4) फुलपाखरू

Which insect produces a substance called "royal jelly" ?

(1) Honey bee	(2) House fly
(3) Bumble bee	(4) Butterfly

21. "प्रकाशवर्ष" हे ----- मोजण्याचे एकक आहे.

(1) खगोलीय अंतर	(2) वेळ
(3) प्रकाशाची तीव्रता	(4) वरीलपैकी एकही नाही.

"Light year" is a unit used to measure _____.

(1) Astronomical distance	(2) Time
(3) Intensity of light	(4) None of the above

22. रातआंधळेपणा हा ----- जीवनसत्वाच्या अभावामुळे येतो.

(1) अ-जीवनसत्व	(2) ड-जीवनसत्व
(3) के-जीवनसत्व	(4) ब-जीवनसत्व

Deficiency of _____ causes night-blindness.

(1) Vitamin-A	(2) Vitamin-D
(3) Vitamin-K	(4) Vitamin-B

23. खालीलपैकी भौतिक राशींच्या कोणत्या जोडीचे एकक समान आहे ?

(1) ऊर्जा व बळ	(2) कार्य व शक्ती
(3) कार्य व ऊर्जा	(4) वेग व संवेग

The pair of physical quantities having the same unit is

(1) energy and force	(2) work and power
(3) work and energy	(4) velocity and momentum

24. "इन्स्युलिन" हे औषध कोणत्या रोगाच्या उपचारासाठी वापरतात ?

(1) हिवताप	(2) मधुमेह
(3) कॉलरा	(4) देवी

"Insulin" is used for the treatment of _____.

(1) Malaria	(2) Diabetes
(3) Cholera	(4) Small-pox

25. खालीलपैकी कोणत्या घटकाच्या अधिक्याचा शरीरावर वाईट परिणाम होत नाही.

(1) फ्लोरीन	(2) अ-जीवनसत्व
(3) ब-जीवनसत्व	(4) ड-जीवनसत्व

Excess intake of the following is not harmful to the human body.

(1) Fluorine	(2) Vitamin-A
(3) Vitamin-B	(4) Vitamin-D

BYT

26. नाभीय अंतर २५ सेमी असलेल्या बहिर्वक्र भिंगाचा भिंगांक ----- असतो.

(1) $\frac{1}{25}$ डायॉप्टर	(2) २५ डायॉप्टर
(3) ४ डायॉप्टर	(4) - ४ डायॉप्टर

A convex lens of focal length 25 cm will have the power of the lens = _____.

(1) $\frac{1}{25}$ Diopter	(2) 25 Diopter
(3) 4 Diopter	(4) - 4 Diopter

27. १८५७ मध्ये मोगल बादशहा कोण होता ?

(1) बख्तखान	(2) बहादूरशहा पहिला
(3) बहादूरशहा दुसरा	(4) सिराज उद्दौला

Who was the Mughal Emperor in 1857 ?

(1) Baktkhan	(2) Bahadurshah First
(3) Bahadurshah Second	(4) Siraj Ud-duala

28. 'लोकहितवादी' या नांवाने कोण ओळखले जातात ?

(1) गोपाळकृष्ण गोखले	(2) गोपाळ गणेश आगरकर
(3) महात्मा ज्योतिराव फुले	(4) गोपाळ हरी देशमुख

Who is known as "Lokhitwadi" ?

(1) Gopal Krishna Gokhale	(2) Gopal Ganesh Agarkar
(3) Mahatma Jotirao Phule	(4) Gopal Hari Deshmukh

29. खालीलपैकी कोणते नेते मोतीलाल नेहरुंच्या नेतृत्वाखाली बनवण्यात आलेल्या नेहरु अहवाल (१९२८) समितीचे सदस्य होते.

(1) बी. आर. आंबेडकर, एम्. के. गांधी, व्ही. डी. सावरकर, सरदार पटेल.
(2) तेज बहादूर सप्रु, सर अली इमान, सरदार मंगल सिंग, सुभाष चंद्र बोस.
(3) एम्. जी. रानडे, सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी, डब्लु. सी. बॅनर्जी, फिरोजशहा मेहता.
(4) सुब्रमण्यम् अय्यर, के. टी. तेलंग, नरेंद्रनाथ सेन, दादाभाई नौरोजी.

Which of the following leaders were the Committee Members of the 'Nehru Report' (1928) under the leadership of Motilal Nehru ?

(1) B.R. Ambedkar, M.K. Gandhi, V.D. Sawarkar, Sardar Patel
(2) Tej Bahadur Sapru, Sir Ali Iman, Sardar Mangal Singh, Subhash Chandra Bose
(3) M.G. Ranade, Surendranath Bannerjee, W.C. Bannerjee, Phirozshah Mehta
(4) Subramaniam Iyer, K.T. Telang, Narendranath Sen, Dadabhai Naoroji

30. बंगालची फाळणी कोणत्या व्हाईसरॉयच्या कारकिर्दीत झाली ?

(1) लॉर्ड कर्झन	(2) लॉर्ड डलहौसी
(3) लॉर्ड लिटन	(4) लॉर्ड रिपन

Partition of Bengal was carried out under the Viceroyalty of _____.

(1) Lord Curzon	(2) Lord Dalhousie
(3) Lord Lytten	(4) Lord Ripon

31. 'वंदेमातरम्' या वृत्तपत्रातून ----- यांनी तरुणांची मने क्रांतीकार्याकडे प्रेरित केली

(1) भूपेंद्रनाथ	(2) अरविंद घोष
(3) खुदिराम बोस	(4) वि. दा. सावरकर

_____ inspired the youth for revolutionary work through his paper 'Vande Mataram'

(1) Bhupendranath	(2) Arobindo Ghosh
(3) Khudiram Bose	(4) V.D. Savarkar

32. खाली दिलेल्यापैकी केरळच्या वैकम् मंदिर प्रवेशाच्या चळवळीत सहभाग घेणारे ..... हे होते.

(1) पांडुरंग सदाशिव साने
(2) महर्षि कर्वे
(3) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(4) विठ्ठल रामजी शिंदे

Who, out of the following, participated in the Temple Entry agitation at Vaikom in Kerala ?

(1) Pandurang Sadashiv Sane
(2) Maharshi Karve
(3) Dr. Baba Saheb Ambedkar
(4) Vitthal Ramji Shinde

33. 'डिप्रेसड क्लास मिशन'ची स्थापना कोणी केली ?

(1) डॉ. आंबेडकर	(2) शाहू महाराज
(3) विठ्ठल रामजी शिंदे	(4) महात्मा फुले

Who was the founder of 'Depressed Class Mission' ?

(1) Dr. B.R. Ambedkar	(2) Shahu Maharaj
(3) Vitthal Ramji Shinde	(4) Mahatma Phule

BYT

34. खालीलपैकी कोणती संघटना ही भारतातील पहिली कामगार संघटना मानली जाते ?

- (1) बॉम्बे वर्कर्स असोशिएशन
- (2) इंडियन वर्कर्स युनियन
- (3) बॉम्बे मिलहँडस् असोशिएशन
- (4) ऑल इंडिया ट्रेड युनियन असोशिएशन

Which one of the following is regarded as the first Labour Association in India ?

- (1) 'Bombay Workers' Association
- (2) Indian Workers Union
- (3) Bombay Millhands' Association
- (4) All India Trade Union Association

35. अरवली पर्वतात ----- शिखर सर्वात उंच आहे.

(1) धुपगड	(2) गुरु शिखर
(3) माऊंट अबू	(4) पंचमढी

_____ is the highest peak in Aravalis.

(1) Dhupgarh	(2) Gurushikhar
(3) Mount Abu	(4) Panchmarhi

36. महाराष्ट्रातील कोणत्या प्रशासकीय विभागात सर्वाधिक तालुके आढळतात ?

(1) पुणे	(2) अहमदनगर
(3) नंदुरबार	(4) नागपूर

Which administrative division of Maharashtra has the largest number of talukas ?

(1) Pune	(2) Ahmednagar
(3) Nandurbar	(4) Nagpur

37. भारताच्या दक्षिणेकडून उत्तरेकडे गेल्यास पावसाचे प्रमाण -----

(1) कमी होत जाते.	(2) तेवढेच राहते.
(3) वाढत जाते.	(4) फारसा फरक पडत नाही.

The amount of rainfall _____ as one goes from South to North of India.

(1) decreases	(2) remains same
(3) increases	(4) not much difference

38. भारताने अवकाशात सोडलेला पहिला उपग्रह कोणता ?

(1) भास्कर	(2) रोहिणी
(3) स्पुतनिक	(4) आर्यभट्ट

Which is the first satellite launched by India in Space ?

(1) Bhaskar	(2) Rohini
(3) Sputnik	(4) Aryabhata

39. ----- ही नदी पश्चिम वाहिनी आहे.

(1) तापी	(2) गोदावरी
(3) दामोदर	(4) कोयना

_____ is a West flowing river.

(1) Tapi	(2) Godavari
(3) Damodar	(4) Koyana

40. गंगा - ब्रह्मपुत्र या नद्यांच्या त्रीभूज प्रदेशास 'सुंदरबन' असे संबोधले जाते कारण

- (1) ही वने सुंदर आहेत.
- (2) वन प्रदेश विस्तीर्ण आहे.
- (3) कुणा व्यक्तीच्या नावावरून हे नांव आहे.
- (4) विशिष्ट झाडांच्या नावावरून हे नांव पडले आहे.

The Ganga-Brahmaputra delta is known as "Sunderbans" because

- (1) these forests are beautiful.
- (2) it has vast extent.
- (3) it is named after a person.
- (4) it is named after a particular tree.

41. खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या खडकात 'अजिंठा-वेरुळ' लेणी कोरल्या आहेत ?

(1) ग्रॅनाइट	(2) बेसाल्ट
(3) क्वार्टझाइट	(4) संगमरवर

In which of the following type of rocks "Ajanta-Ellora" caves have been carved ?

(1) Granite	(2) Basalt
(3) Quartzite	(4) Marble

BYT

42. 'मेळघाट' अभयारण्य ----- राज्यात आहे.

(1) केरळ	(2) महाराष्ट्र
(3) कर्नाटक	(4) ओरिसा

'Melghat' sanctuary is in _____ State.

(1) Kerala	(2) Maharashtra
(3) Karnataka	(4) Orissa

43. खालीलपैकी कोणत्या संस्थेच्या अधिकारांचे भारतीय संघराज्य पद्धतीत विभाजन झाले आहे ?

(1) लष्कर	(2) रेल्वे
(3) न्यायपालिका	(4) कायदेमंडळ

Which of the following institution's authority has been divided as per the Indian Federal System ?

(1) Military	(2) Railways
(3) Judiciary	(4) Legislature

44. मंत्रीमंडळातील खात्याचा प्रशासकीय प्रमुख कोण असतो ?

(1) सहाय्यक सचिव	(2) प्रधान सचिव
(3) आयुक्त	(4) मुख्य सचिव

Who is the administrative head of a Ministry ?

(1) Assistant Secretary	(2) Principal Secretary
(3) Commissioner	(4) Chief Secretary

45. लोकांकडून करमणूक कराची वसूली खालीलपैकी कोण करते ?

(1) ग्रामपंचायत	(2) तालुका समिति
(3) जिल्हा परिषद्	(4) पोलिस कमिशनर

Which of the following collects entertainment tax from the people ?

(1) Gram Panchayat	(2) Taluka Samiti
(3) Zilla Parishad	(4) Police Commissioner

46. महाराष्ट्र राज्याच्या विधानसभा गृहामध्ये निर्वाचीत सदस्यांची संख्या ----- आहे.

(1) २९०	(2) २८८
(3) २९२	(4) २८०

The number of elected seats in the Maharashtra State Assembly is _____.

(1) 290	(2) 288
(3) 292	(4) 280

47. सरपंचाची निवड ----- यांच्याकडून होते.

- (1) जिल्हा परीषद् सदस्य
- (2) पंचायत समिती सदस्य
- (3) ग्रामपंचायत सदस्य
- (4) विधानसभा सदस्य

The Sarpanch is elected by the _____.

- (1) Zilla Parishad Members
- (2) Panchayat Samiti Members
- (3) Gram Panchayat Members
- (4) Legislative Assembly Members

48. लोकसभेमध्ये केंद्रशासित प्रदेशांमधून किती सदस्य निवडले जातात ?

(1) १३	(2) ५४
(3) ६५	(4) ३५

How many members are elected from the Union Territories in the Lok Sabha ?

(1) 13	(2) 54
(3) 65	(4) 35

49. भारतीय राज्यघटने प्रमाणे ----- हा भारतीय राज्यसंस्थेचा प्रमुख आहे.

(1) पंतप्रधान	(2) राष्ट्रपती
(3) मुख्यमंत्री	(4) राज्यपाल

The Head of the State in India according to the Indian Constitution is _____.

(1) The Prime Minister	(2) The President
(3) The Chief Minister	(4) The Governor

50. लोकसभेच्या पहिल्या मध्यावधि निवडणुका ----- मध्ये घेण्यात आल्या.

(1) १९७१	(2) १९६७
(3) १९९५	(4) १९९९

First mid-term polls for Lok Sabha were held in _____.

(1) 1971	(2) 1967
(3) 1995	(4) 1999

BYT

51. गटात न बसणारी संख्या ओळखा.

४१, ६१, ७१, ९१

(1) ४१	(2) ६१
(3) ७१	(4) ९१

Find the odd man out.

41, 61, 71, 91

(1) 41	(2) 61
(3) 71	(4) 91

52. जर उतरत्या क्रमाने मांडणी केली तर खालीलपैकी कोण मध्यस्थानी येईल ?

दिवस, वर्ष, तास, मिनिट, महिना

(1) तास	(2) महिना
(3) दिवस	(4) मिनिट

Which one of the following will come in the middle place if arranged in a descending order ?

Day, Year, Hour, Minute, Month

(1) Hour	(2) Month
(3) Day	(4) Minute

53. एका पुस्तकाची दररोज ३६ पाने वाचली तर ते २२ दिवसात वाचून पूर्ण होते. जर दररोज ७२ पाने वाचली तर ते किती दिवसांत वाचून पूर्ण होईल ?

(1) ३६ दिवस	(2) ११ दिवस
(3) ४४ दिवस	(4) १८ दिवस

If 36 pages of a book are read every day, it can be completed in 22 days. If 72 pages are read every day, in how many days it will be completed ?

(1) 36 days	(2) 11 days
(3) 44 days	(4) 18 days

54. पुढील गटातील वेगळा घटक ओळखा.

१७, २६, ३७, ६४

(1) १७	(2) ३७
(3) २६	(4) ६४

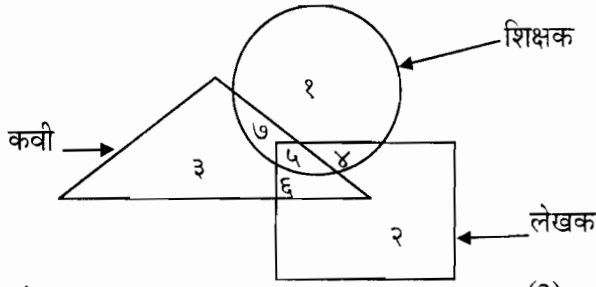
Find the odd man out :

17, 26, 37, 64

(1) 17	(2) 37
(3) 26	(4) 64

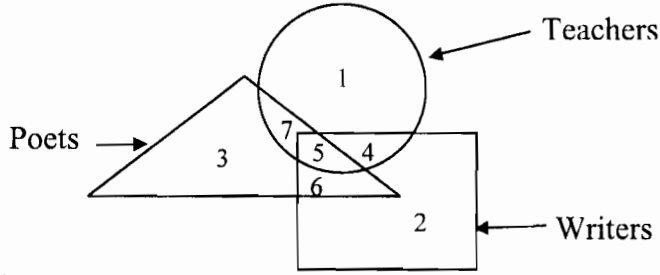

55. खालील आकृतीचे निरीक्षण करा. व जे शिक्षक लेखक आहेत पण कवी नाहीत अशांची संख्या सांगा.

- (1) ५ (2) ७
(3) ४ (4) ६

Observe the following diagram. Identify the number of teachers who are writers but not poets.

- (1) 5 (2) 7
(3) 4 (4) 6

56. गटातील वेगळा घटक ओळखा.

२४, ५४, ५६, ६४, ८४

- (1) २४ (2) ५४
(3) ५६ (4) ८४

Find the odd man out.

24, 54, 56, 64, 84

- (1) 24 (2) 54
(3) 56 (4) 84

57. एक सरडा एका ४.८ मी. उंचीच्या खांबावर चढत आहे. दर मिनिटाला तो २५ सेमी वर जातो तर पुढच्या मिनिटाला तो १० सेमी खाली येतो. तर याच गतीने खांबाच्या वरच्या टोकाला पोहोचण्यास त्याला किती वेळ लागेल ?

- (1) ४८ मिनिटे (2) ६४ मिनिटे
(3) ८४ मिनिटे (4) ९२ मिनिटे

A lizard is climbing over a pole of height 4.8 m. Every minute it climbs 25 cm and comes down 10 cm by next minute. How much time it will take to reach at the top of the pole ?

- (1) 48 minutes (2) 64 minutes
(3) 84 minutes (4) 92 minutes

BYT

58. दिलेल्या मालिकेचा पुढचा घटक शोधा.

○△□, ○△□, △□*○ ?

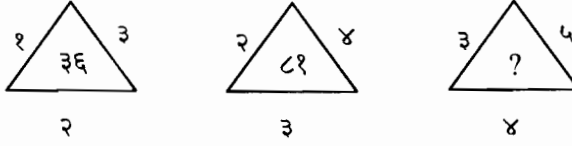
- (1) □△*○ (2) □*○△
 (3) □*△○ (4) □○△*

Find out the next member of the given series.

○△□, ○△□, △□*○, ?

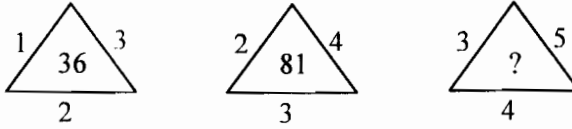
- (1) □△*○ (2) □*○△
 (3) □*△○ (4) □○△*

59. तिसऱ्या रिकाम्या त्रिकोणात कोणती संख्या येईल ?

- (1) २५ (2) १००
 (3) १२१ (4) १४४

Find the missing figure in the third triangle.

- (1) 25 (2) 100
 (3) 121 (4) 144

60. जर पेनाला पट्टी, पट्टीला कागद, कागदाला पिशवी व पिशवीला पेन म्हटेल तर लिखाणासाठी खालीलपैकी कोणत्या गोष्टी वापरायला पाहिजेत ?

- (1) पट्टी व पिशवी (2) पिशवी व कागद
 (3) पेन व पिशवी (4) पेन व पट्टी

If pen is called scale, scale is called paper, paper is called bag and bag is called pen, then which of the following should be used for writing ?

- (1) Scale and bag (2) Bag and paper
 (3) Pen and bag (4) Pen and scale

61. “चकाकते ते सर्व सोने नसते” यावरून कोणता अर्थबोध होतो ?

- (1) सोने नेहेमीच चकाकते.
- (2) इतर कोणताही धातू सोन्याप्रमाणे चकाकत नाही.
- (3) काही वस्तू सोन्याप्रमाणे चांगल्या असतात.
- (4) जे चांगले असल्याचे भासवतात ते चांगले असतातच असे नाही.

What is the meaning of “All that glitters is not gold” ?

- (1) Gold always glitters.
- (2) No other metal glitters like gold.
- (3) Some objects are good like gold.
- (4) Those who pretend to be good are not always good.

62. गटातील वेगळा घटक ओळखा.

७७, १२१, १३१, १४३

(1) ७७	(2) १२१
(3) १३१	(4) १४३

Find the odd man out.

77, 121, 131, 143

(1) 77	(2) 121
(3) 131	(4) 143

63. जर MUMBAI चे सांकेतिकरण ५९ असेल तर MADRAS चे सांकेतिकरण काय होईल ?

(1) ४६	(2) ५६
(3) ६४	(4) ६५

If MUMBAI is coded as 59, then what will be the coding of MADRAS ?

(1) 46	(2) 56
(3) 64	(4) 65

64. A व B बिंदूंमध्ये ४८ सेमी इतके अंतर आहे. A व C यांच्यामधील अंतर C व B यांच्यामधील अंतराच्या निम्मे आहे. C हा A व B यांच्या दरम्यान आहे तर C व B यांच्यामधील अंतर किती ?

(1) १६ सेमी	(2) ३२ सेमी
(3) ४८ सेमी	(4) ६४ सेमी

The distance between the points A and B is 48 cm. The distance between A and C is half the distance between C and B. C is in between A and B. What is the distance between C and B ?

(1) 16 cm	(2) 32 cm
(3) 48 cm	(4) 64 cm

BYT

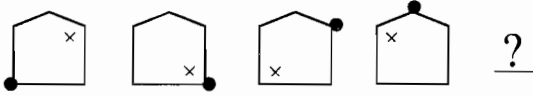
65. सुभाषला सुनीलपेक्षा जास्त पण अरुणपेक्षा कमी गुण मिळाले. श्यामला रामपेक्षा कमी पण अरुणपेक्षा जास्त तर सर्वात जास्त गुण कोणाला मिळाले ?

- (1) राम (2) श्याम
(3) अरुण (4) सुभाष

Subhash got more marks than Sunil, but less marks than Arun. Shyam got less marks than Ram, but more marks than Arun. Who got the highest marks ?

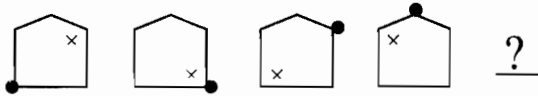
- (1) Ram (2) Shyam
(3) Arun (4) Subhash

66. दिलेल्या मालिकेतील पुढचा घटक ओळखा.

- (1) (2)
(3) (4)

Find out the next member of the given series.

- (1) (2)
(3) (4)

67. एका सांकेतिक भाषेत THUMB = BMUHT, तर त्याच सांकेतिक भाषेत 'STORM' शब्द कसा लिहाल ?

- (1) MORTS (2) MROTS
(3) MORST (4) MROST

In a certain code language, 'THUMB = BMUHT', how will you write 'STORM' in the same code language ?

- (1) MORTS (2) MROTS
(3) MORST (4) MROST

68. जर PILE म्हणजे ७५६४ व BOSS म्हणजे १२३३, तर POSSIBLE म्हणजे किती ?

- (1) ७३२३१६४५ (2) ७२३५१६४३
 (3) ७२३३५६४१ (4) ७२३३५१६४

If 'PILE' stands for 7564 and 'BOSS' for 1233, then 'POSSIBLE' stands for _____.

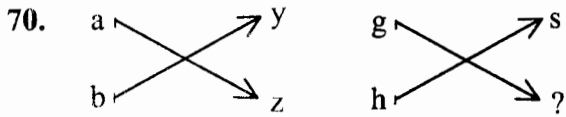
- (1) 73231645 (2) 72351643
 (3) 72335641 (4) 72335164

69. एका सांकेतिक भाषेत BEEF = २५५६, तर त्याच भाषेत ८९४५ चा अर्थ काय होईल ?

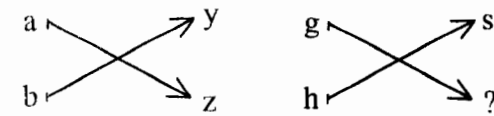
- (1) DIED (2) HIDE
 (3) PORK (4) WIDE

In a certain code language 'BEEF' means 2556, what will be the meaning of 8945 in the same code language ?

- (1) DIED (2) HIDE
 (3) PORK (4) WIDE

- (1) S (2) T
 (3) U (4) V

- (1) S (2) T
 (3) U (4) V

71. १२१ : १४४ :: ४४१ : ?

- (1) ४८० (2) ४८४
 (3) ४८८ (4) ४९०

121 : 144 :: 441 : ?

- (1) 480 (2) 484
 (3) 488 (4) 490

BYT

72. विजोड संख्या ओळखा.

(1) ३१

(2) ४१

(3) ६१

(4) ९१

Find the odd man out.

(1) 31

(2) 41

(3) 61

(4) 91

73. जर $१ - (२ * ३) = ०$, तर $२ - (३ * ५) = ?$

(1) ४

(2) २

(3) ५

(4) ०

If $1 - (2 * 3) = 0$, then $2 - (3 * 5) = ?$

(1) 4

(2) 2

(3) 5

(4) 0

74. प्रश्नचिन्हाजागी कोणती संख्या येईल ?

५, १३, २९, ५३, ?

(1) ८२

(2) ८३

(3) ८४

(4) ८५

Which number will come next ?

5, 13, 29, 53, ?

(1) 82

(2) 83

(3) 84

(4) 85

75. प्रश्नचिन्हाजागी कोणती संख्या येईल ?

११, १६, २३, ३२, ?

(1) ४३

(2) ४५

(3) ४७

(4) ४९

Which number will come next ?

11, 16, 23, 32, ?

(1) 43

(2) 45

(3) 47

(4) 49

76. प्रश्नचिन्हाजागी कोणती संख्या येईल ?

१(३)८, ८(५)२७, २७(?)६४

- (1) ७ (2) ८
(3) ९ (4) १०

Which number will come in the place of question mark ?

1(3)8, 8(5)27, 27(?)64

- (1) 7 (2) 8
(3) 9 (4) 10

77. प्रश्नचिन्हाजागी कोणती संख्या येईल ?

१	४	९
३६	२५	१६
४९	?	८१

- (1) ५१ (2) ५७
(3) ६४ (4) ७१

Which number will come in the place of question mark ?

1	4	9
36	25	16
49	?	81

- (1) 51 (2) 57
(3) 64 (4) 71

78. प्रश्नचिन्हाजागी कोणती संख्या येईल ?

११, १८, २७, ?

- (1) ३६ (2) ३८
(3) ४० (4) ४२

Which number will come in the place of question mark ?

11, 18, 27, ?

- (1) 36 (2) 38
(3) 40 (4) 42

BYT

79. प्रश्नचिन्हाजागी कोणता अक्षरगट येईल ?

ZY, WV, SR, NM, ?

(1) HG	(2) OP
(3) LK	(4) KL

Which letter group will come in the place of question mark ?

ZY, WV, SR, NM, ?

(1) HG	(2) OP
(3) LK	(4) KL

80. जर किलोमीटर : रस्ता , तर लिटर : ?

(1) धान्य	(2) पाणी
(3) कापड	(4) लांबी

If Kilometre : Road, Litre : ?

(1) Grains	(2) Water
(3) Cloth	(4) Length

81. एका दोरीचे समान ११ तुकडे करायचे असल्यास, ती किती वेळा कापावी लागेल ?

(1) ११	(2) ९
(3) १०	(4) १२

How many times a rope should be cut down to get eleven equal parts of it ?

(1) 11	(2) 9
(3) 10	(4) 12

82. आजपासून ३ वर्षांनी नरेशचे वय २५ वर्षे होईल, तर आजपासून ५ वर्षांपूर्वी त्याचे वय किती वर्षे होते ?

(1) २०	(2) १७
(3) १५	(4) १८

Naresh will be 25 yrs after 3 yrs. How old was he before 5 yrs ?

(1) 20	(2) 17
(3) 15	(4) 18

83. रामा दक्षिणेकडे तोंड करुन उभा आहे. तो 90° चा कोन करुन आपल्या डाव्या बाजूला वळला, तर आता त्या कोणत्या दिशेला आहे ?

- (1) पश्चिम (2) पूर्व
(3) उत्तर (4) उत्तरपूर्व

Rama is standing facing the South direction, if he turns at 90° to his left, what's the direction he is facing now ?

- (1) West (2) East
(3) North (4) North-East

84. पुढील आकृतीमध्ये गाळलेला अंक भरा.

७५	५	१५
८०	?	२०
७८	६	१३

- (1) ७ (2) ४
(3) ५ (4) ६

Insert the missing number in the following figure :

75	5	15
80	?	20
78	6	13

- (1) 7 (2) 4
(3) 5 (4) 6

85. रिकाम्या जागी अपेक्षित असलेला योग्य अंक ओळखुन मालिका पूर्ण करा.

५, ६, ९, १०, १३, ?, १७

- (1) १२ (2) १५
(3) १६ (4) १४

Complete the series by identifying appropriate digit in the blank space.

5, 6, 9, 10, 13, ?, 17

- (1) 12 (2) 15
(3) 16 (4) 14

BYT

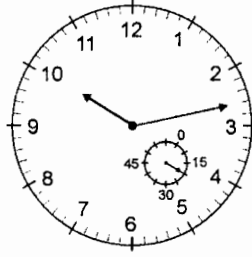
86. जर $A = १$, $B = २$ आणि $C = ३$ या क्रमाने लिहित गेल्यास QPL यांची बेरीज किती ?

- (1) ५४ (2) ५५
(3) ४५ (4) ३५

If $A = 1$, $B = 2$ and $C = 3$, in this way if we write serially, then what will be addition of QPL ?

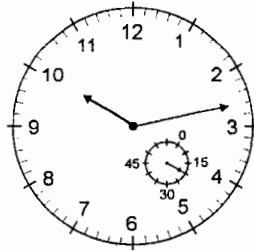
- (1) 54 (2) 55
(3) 45 (4) 35

87. चित्रात दाखविलेले घडयाळ ५ मिनिटे पुढे आहे तर त्याची अचूक वेळ कोणती ?

- (1) १० तास ८ मिनिटे १५ सेकंद
(2) १० तास ५ मिनिटे २० सेकंद
(3) १० तास १३ मिनिटे २० सेकंद
(4) १० तास ८ मिनिटे २० सेकंद

The watch shown in the fig. is 5 minutes fast. What is exact time shown by this watch ?

- (1) 10 hours 8 minutes 15 sec.
(2) 10 hours 5 minutes 20 sec.
(3) 10 hours 13 minutes 20 sec.
(4) 10 hours 8 minutes 20 sec.

88. सुषमा रांगेच्या मधोमध उभी आहे. ती रांगेच्या दोन्ही बाजूंनी ११ वी आहे. तर रांगेत मुली किती ?

- (1) २० (2) २१
(3) ३२ (4) २३

Sushma is in the middle in a queue. She is number eleventh from both sides, then how many girls are there ?

- (1) 20 (2) 21
(3) 32 (4) 23

89. 'F' आणि 'O' यांच्या दरम्यान किती अक्षरे येतात ?

- (1) ७ (2) ८
(3) ९ (4) ६

How many letters are between 'F' and 'O' ?

- (1) 7 (2) 8
(3) 9 (4) 6

90. एक घडयाळ आरशासमोर ठेवले. घडयाळीच्या आरशातील प्रतिमेची वेळ ही ४ वाजून ५ मिनिटे होती. तर घडयाळात खरोखर किती वाजले होते ?

- (1) ८.५५ (2) ७.५५
(3) ८.०५ (4) ७.०५

A clock is placed in front of mirror. In the mirror the time seen is 5 minutes past 4, what is the actual time ?

- (1) 8.55 (2) 7.55
(3) 8.05 (4) 7.05

91. खालील सारणीत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणते चिन्ह यईल ?

$Oh\Delta+$, $h\Delta+O$, $\Delta+Oh$, $+Oh$?

- (1) + (2) O
(3) Δ (4) h

What should come in place of question mark in the series given below ?

$Oh\Delta+$, $h\Delta+O$, $\Delta+Oh$, $+Oh$?

- (1) + (2) O
(3) Δ (4) h

BYT

92. गटात न बसणारा शब्द शोधा.

वॉशिंगटन, बगदाद, लंडन, कॅनडा

(1) कॅनडा	(2) बगदाद
(3) वॉशिंगटन	(4) लंडन

Find out which word does not belong to the group.

Washington, Baghdad, London, Canada

(1) Canada	(2) Baghdad
(3) Washington	(4) London

93. वर्णाक्षरे : शब्द : : शब्द : ?

(1) आवाज	(2) वाक्य
(3) शब्दकोश	(4) संगीत

Alphabet : Word : : Word : ?

(1) Sound	(2) Sentence
(3) Dictionary	(4) Music

94. गटात न बसणारा शब्द शोधा.

बुध, चंद्र, प्लुटो, शुक्र

(1) बुध	(2) चंद्र
(3) प्लुटो	(4) शुक्र

Find out the word which does not belong to group.

Mercury, Moon, Pluto, Venus

(1) Mercury	(2) Moon
(3) Pluto	(4) Venus

95. एका निश्चित सांकेतिक भाषेत 'FHNPCE' हा शब्द 'GOD' असे लिहितात तर तुम्ही 'ACDFCE' हा शब्द त्याच सांकेतिक भाषेत कसा लिहाल ?

(1) ROD	(2) DOT
(3) BAD	(4) BED

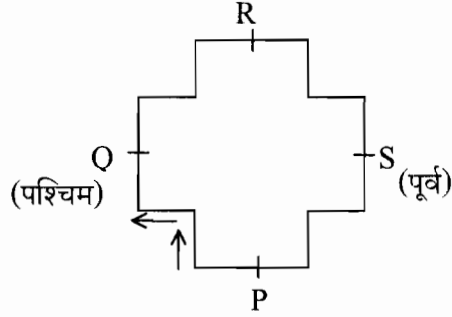
In a certain code language 'FHNPCE' is written as 'GOD'. How you will write 'ACDFCE' in the same code language ?

(1) ROD	(2) DOT
(3) BAD	(4) BED

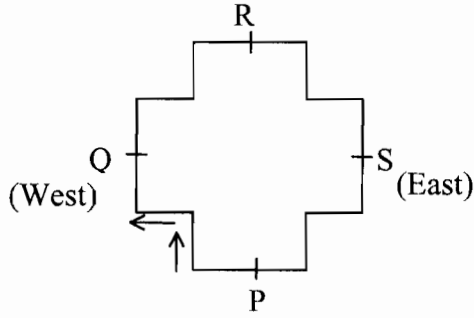

96. येथे एका बागेचे रेखाचित्र दिले आहे. बागेच्या सर्व बाजू लांबीने सारख्या आहेत. P, Q, R, S हे चार बाजूचे मध्यांके आहेत. बिंदू P पासून पश्चिमे कडे तोंड करुन बागेच्या बाजूंना लागुन रमेशने चालावयास सुरवात केली आणि त्याच्या मूळच्या ठिकाणी परत आला. तर रमेशने उजवीकडे कितीवेळा वळण घेतले ?

(1) ७	(2) ८
(3) ११	(4) १२

A figure of garden is given here. All sides of the garden are equal in length. P, Q, R, S are the midpoints of the four sides. Ramesh started walking from point 'P' facing west. He walked along the sides of the garden and came back to his original place. How many times did Ramesh turn right ?

(1) 7	(2) 8
(3) 11	(4) 12

97. खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी अंक शोधा.

४२, ३५, २८, ? १४

(1) १२	(2) ७
(3) ५६	(4) २१

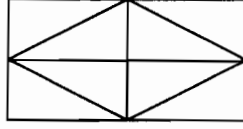
Find out the digit at question mark in following series.

42, 35, 28, ?, 14

(1) 12	(2) 7
(3) 56	(4) 21

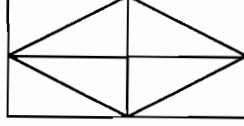
BYT

98. या आकृतीत किती त्रिकोण आहेत ?

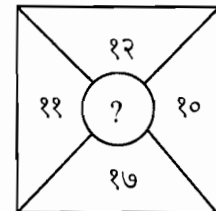
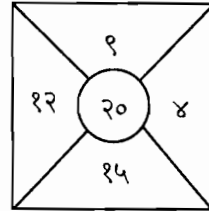
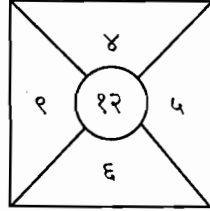
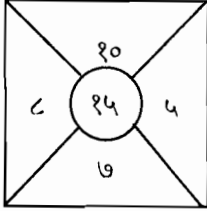
- (1) १२ (2) १३
(3) १४ (4) १०

How many triangles are there in the figure ?

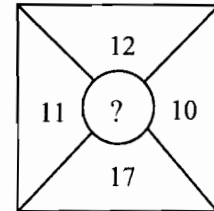
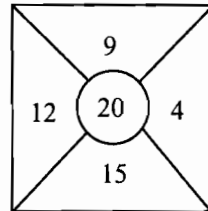
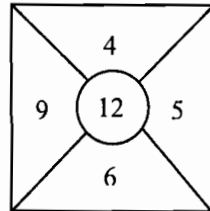
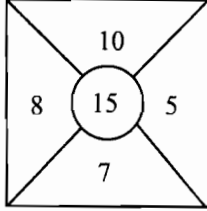
- (1) 12 (2) 13
(3) 14 (4) 10

99. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या कोणती ?

- (1) २५ (2) २७
(3) २८ (4) २९

Which number will come at the place of question mark ?

- (1) 25 (2) 27
(3) 28 (4) 29

100. एका गोल टेबलभोवती सहा व्यक्ती बसल्या आहेत. सुधीर व सुहासच्या मध्ये सतीश बसला आहे. गुरुनाथ अशोक जवळ बसला असून सतीशच्या समोर बसला आहे. विजय सुहास जवळ बसला आहे. तर सुहासच्या समोर कोण बसले आहे ?

- (1) सुधीर (2) सतीश
(3) विजय (4) अशोक

Six persons are sitting around a round table. Satish is between Sudhir and Suhas. Gurunath is sitting near Ashok and is in front of Satish. Vijay is sitting near Suhas. Who is opposite to Suhas ?

- (1) Sudhir (2) Satish
(3) Vijay (4) Ashok

